

● **A CB Bróker Kft. az értékpapírpiacon**

Töretlen a menetelés

Jegyzett papírok tör-ténelmi árfolyamcsúcsai, valamint a kárpótlási jegy további menetelése jellemezte a Budapesti Értéktőzsde elmúlt hetét. Olyan nap is előfordult, hogy soha nem tapasztalt, címletértéken egy-milliárd forintnyi üzletet kötöttek kárpótlási jegyre, miközben a hét eleji 410 forintról 430-ra erős-södött az árfolyama.

A csúcsdömpingből első-sorban a gyógyszergyári és a műanyagipari papírok vették ki a részüket. Az Egis 225 forintról 10 000 forint fölélt zárta a hetet, a Richter 8600 forintral, a Graboplast 4500 forintral, a Pannonplast pe-dig 4700 forintral, bár az újabb akvizíciós hírré, vagyis a Kaposplast felvásárlása folytán még magasabb árfo-lyam is elképzelhető lett vol-na a hét végére. De csúcsot javított 6900 forintral a Zala-kerámia is, és ismét 7000 for-intal felett teljesített a Pick Szalámi, 36 000 forint fölélt pedig az Inter-Európa Bank.

Aztán voltak a héten bot-ladozó részvények is. Töb-bek között nem sikerült drá-gulnia sem a Danubiusnak (2750), sem a Borsodschem-nek (2820), és az OPT is 2600 forint alá süllyedt újra. De a hetet leginkább a ran-gosnak mondható, ám a fél-

éves gyorsjelentéssel adós maradt papírok sínylettek meg. A Cofinec 5200 forint-ra süllyedt, a Mol pedig to-vábbra is 1550 forint körül toporog. Bár a Mol-nál nem-csak a késett jelentés okozta az ingadozást, hanem min-den bizonnyal azon kor-mányzati bejelentés is, hogy elmarad az októberre meg-hirdetett energiaáremelés.

Ugyanezen okból kifolyó-lag jelenleg pang a tőzsdén kívüli piacon az áramszol-gáltató részvények forgalma. A 30–40 százalékos nyomott áron nem igen születnek kö-tések, pillanatnyilag úgy tű-nik, jobban járt az az alanyi kárpótolt, aki nem áramszol-gáltató részvényre cserélte jegyét, hanem most készpén-zért eladja valamelyik bró-kercégnak. Felfelé ível vi-szont a tőzsdén kívüli piacon a bankrészvények pályája. Az MHB-ért már 80 száza-lék feletti árat is ígérnek a brókerek, a Budapest Ban-kerért pedig 72,5 százalékot.

Közben az állampapírpia-con tovább estek a hozamok. Már a 12 hónapos diszkont kincstárjegy aukcióján is 3 tizeddel 24 százalék alá esett az átlag, a most induló Ál-lamkötvény 98/J pedig eleve 23,5 százalékot, a Kamatozó Kincstárjegy 97/VII pedig 23 százalékot ígér.

Gedai Tibor

Bővít a Boeing

● **Seattle (MTI)**
A Boeing repülőgépgyár jövő júliustól havi hétre növe-li új, 777-es utasszállító típu-sának gyártását és ezért még az év végéig további 5000 embert vesz fel – ezt közölték a vállalattal seattle-i székhelyén. Ezzel az idén 13 200 fővel bővül a cég alkalmazottainak

létszáma, összesen 118 350-re. A negyedik negyedévben kéthavonta hetet, jövőre az első fél évben havonta ötöt, majd júliustól hetet szerelnek össze a Boeing 777-esekből. A Boeing előrejelzése szerint a következő években a repülő-gépgyártás fellendülő iparág lesz.

Az aratás végeztével sajnos sok gazda állapít-hatja meg, hogy vannak olyan földjei, ahol egész éves munkája alig-alig hozott valami hasznot, vagy egyenesen veszte-séges volt. A legjobb megoldás az lenne, ha az ilyen és a már most is parlagon heverő földek-re erdőt telepítenénk! A jól sikerült telepítés után nincs is más dolgunk, mint hűsölni az árnyék-ban, gyönyörködni mun-kánk eredményében.

Állami támogatást is igénybe véve ráfordított költségeink viszonylag hamar megtérülnének. Tudjuk azonban, hogy az erdő is a jobb tápanyag ellátottságú földet szereti, nagyon gyenge földeken ne várjunk csodát! Szikes területekre erdő nem telepíthető. Ezeket hagyjuk meg gyepnek!

A vonatkozó rendeletek szerint az állami támogatás-sal telepítendő erdő minimá-lis területe már meglévő er-dőhöz csatlakozva 1 hektár, egyéb esetben 3 hektár. Ez több tulajdonos földjéből is összeállhat. Vegyük sorra a teendőket:

– A tulajdoni viszonyokat tisztázni kell, a terület a ter-mészetben egyértelműen azonosítható legyen, tulajdo-ni lap (névre szóló, helyrajzi szám) rendelkezésre álljon.

– Telepítési-kivitelezési terv, csak erdőmérnök ké-

szítheti. Az FM Erdőrende-zési Szolgálat Szegedi Irodá-ja (Szeged, Föltámadás u. 29.) is foglalkozik vele. A tervet jóváhagyásra a Kecskeméti Erdőfelügyelőség Körzeti Felügyeleti Osztá-lyára (Szeged, Föltámadás u. 29.) kell benyújtani. Ha az megfelelő, az Erdőfelügyelő-ség az erdőtelepítésre szerző-dést köt az állami költségve-tésben elfogadott keret erejéig.

– Kivitelező keresése. Más vállalkozók mellett álta-lában a helyi erdészek is vál-lalják. Az elvégzendő mun-kában pontosan állapotunk meg!

– Talajelőkészítés. Elta-rackosodott, gypesedett föl-dek a telepítés előtt célszerű ugarolni (évi többszöri szán-tás, tárcsázás). Lehetőség szerint MTZ-nél nagyobb erőgéppel, minél mélyebb szántást végezzünk!

– Telepítés. Ideje az őszi, illetve a kora tavasz. Lombos fafajokat jobb ősszel ültetni, a fenyőket tavasszal. Csak külön jogszabályban meg-határozott és igazolt minőségű csemétét szabad felhasználni.

– Ápolás. Az első két év-ben két-háromszori kapálás és sorközi tárcsázás, később tárcsázás szükséges szerint.

Az állami támogatás mér-téke a fafajtól függ. Ez jelen-leg maximum: akácok este-ben 90 ezer forint/hektár, lágy lombos (szürke nyár, nemes nyárak) 110 ezer fo-rint/hektár, fenyő 120 ezer

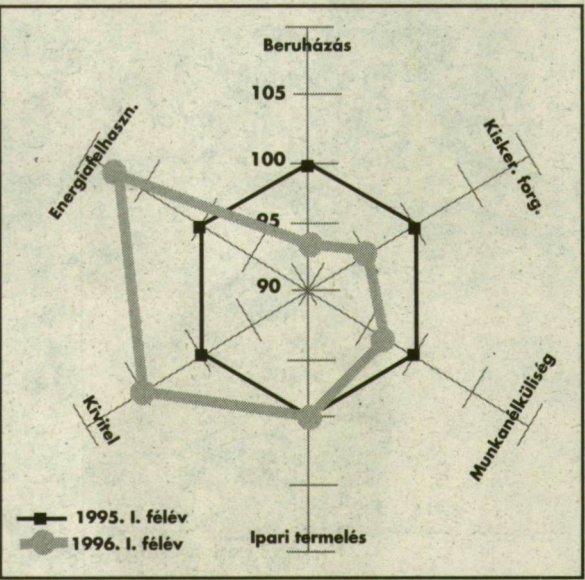
● **KSH: keresetek az országos átlag alatt**

Kiugró építőipari teljesítmény

● **DM/DV-információ**
Az első félévet egyelőrl a külgazdasági és a pénzügyi egyensúly javu-lása, másfelől a konjunk-túra gyengülése, egyes területeken a teljesítme-nyek visszaesése jelle-mezte – olvasható a KSH megyei igazgatóságának nemrégiben megjelent, félév adatokat elemző je-lentésében. Az egy évvel korábbihoz képest mind a foglalkoztatottak, mind a munkanélküliek száma csökkent országosan. A konjunktúra lanygulása és az egyensúly javulása is összefüggött a nyomott belföldi kereslettel, a kivi-tel ugyanakkor emelkedett.

A rendelkezésre álló – nem teljes körű – adatok arra utal-nak, hogy a belföldi kereslet gyengesége rendkívül széles-kört érint, a költségvetési in-tézményektől a vállalkozási szférán keresztül a lakosságig. Csökkent a behozatal, a réal-bér és a beruházások volume-ne.

A globális mutatók mögött ugyanakkor erős differenciá-lódás tapasztalható, az ipari termelés átlagosan 1,1 száza-lékkal emelkedett, ezen belül az erősen exportorientált gép-ipar 12 százalékkal tudta nö-velni teljesítményét, míg az alapvetően a hazai piacra irá-nyuló fa-, papír és nyomda-ipari termékek gyártása 10 százalékkal csökkent. Hason-lóképpen erős differenciálódás jellemezte az építőipart és – a felvásárlási adatokból kö-vetkeztetve – a mezőgazdasá-got is. Az első félévben női-vénytermelési és kertészeti termékekből 11 százalékkal kevesebbet, de élő állatokból közel ötödével többet értéke-sítettek, mint egy évvel koráb-ban. A differenciálódás a la-kosságra nemcsak abban az

Gazdasági jelzőszámok, '95 I. félév = 100

értelemben vonatkozik, hogy az első negyedévben nőttek a jövedelmi különbségek, ha-nem a kiadások jellegét te-kintve is. A kiskereskedelmi forgalom az első félévben 5,2 százalékkal kevesebb volt az egy évvel azelőttinél. Más-részt a félév során 8600 lakást vettek használatba, 14 száza-lékkal többet, mint 1995 meg-felelő időszakában. A változá-sok iránya eltérő volt a megta-karítások terén is, míg az alsó négy jövedelemtizedbe tarto-zók többet fogyasztottak, mint a folyó jövedelmük, összessé-gében július végén a lakosság megtakarításállománya 2 szá-zalékkal meghaladta az egy évvel korábbit.

Csongrád megye ipar ter-melése – az 50 főnél nagyobb létszámú szervezeteknél – az első negyedévi dinamikus nö-vekedés után a második ne-gyedévben visszaesett és így a félév egészében az előző évi szinten alakult. Ezen belül a villamosenergia-, gáz-, hő- és vízellátás teljesítménye jelen-tősen bővült, míg az ipari ter-melés héttizedét adó feldolgo-zóiparé visszaesett. Az ex-

port-növekedés eredménye-ként az értékesítés mérsékel-ten emelkedett, míg a belföldi eladások volumene – a kereslet hiánya miatt – elmaradt az egy évvel korábbitól.

A magasépítőipari vállal-kozások kiugróan jó teljesít-ményének köszönhetően a megyei építőipar – ellentétben az országossal – az I. félévben magasan túlszárnyalta az egy évvel korábbi teljesítményét; az építés-szerelési tevékenység volumene majd 40 száza-lékkal nőtt. Több jel utal vi-szont arra, hogy a későbbiek-ben mérséklődni fog a terme-lés.

Elsősorban a téli, tavaszi kedvezőtlen időjárás miatt a kalászos gabonák igen gyenge termést produkáltak: a búza hozama 3,5, az őszi árpáé 3,4 tonna volt hektáronként. A keresleti piac miatt a termés jó áron értékesíthető. Az őszi betakarítású növények közül a kukorica vetésterülete bár több az egy évvel korábbinál, ám jelentősen alatta marad a utolsó öt év átlagának. A pri-vatizált cukorgyárak indukálta termelési kedv nem csökkent,

cukorrépából a idén is 5 ezer hektáron került földbe a mag. Napraforgóból talán soha nem vetettek ennyit, a mostani kö-zel 26 ezer hektár 10 száza-lékkal több az egy évvel ko-rábban betakarítottnál. A zöldség területe viszont 20 százalékkal, majd 12 ezer hektárra csökkent. Az őszi terméskilátásai az átlagosnál több csapadék következtében biztatóak.

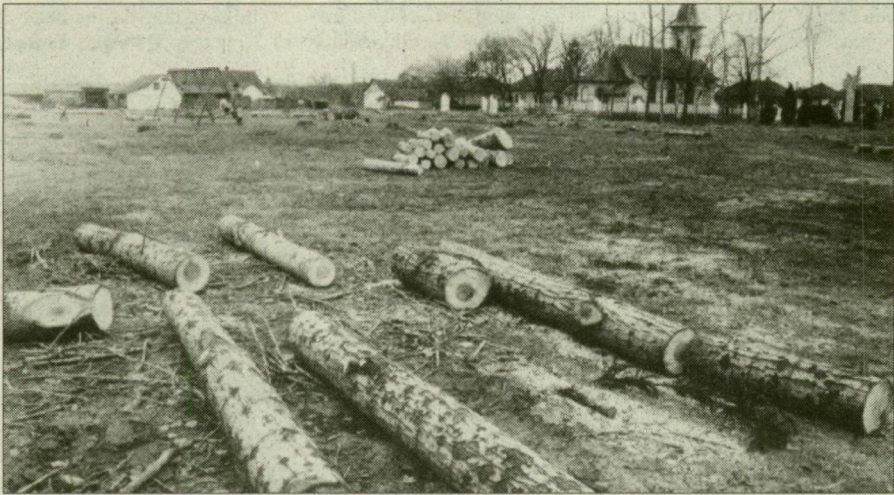
A megyében egyelőre nem tapasztalható a beruházási te-vékenységet országosan je-llemző csökkenő tendencia, el-lenkezőleg, a tavalyi mérsé-keltebb bővüléshez képest az idén nagyobb, az I. félévi fo-lyó áron számított közel 60 százalék többletből 20 száza-lék fölötti volumennövekedés valószínűsíthető. A beruhá-zásokra elköltött 9 milliárd fo-rint 35 százaléka az ipar, kö-zel háromtizede a szállítási, posta és távközlési, közel azo-lon hányada (7–8 százaléka) a pénzügyi tevékenység, az egészségügy és a mezőgazda-ság fejlesztésére jutott.

A megyében a félév végén több mint 31 ezer gazdasági szervezet működött, 8 száza-lékkal több, mint 1995 végén. A növekedés a jogi személyi-ségű vállalkozások körében volt a legdinamikusabb, csök-kenés csak a költségvetési és társadalombiztosítási szerve-zetek körében volt.

A nagycsaládok építkezők támogatására hozott kormány-rendelet hatására 1994 végén, 1995 elején kezdődött építke-zési hullám természetes kö-vetkezményeként az idén is folytatódott a használatba vett új lakások számának emelke-dése; az első félévben az elő-ző év azonos időszakához ké-pest egyharmadával több új otthon került tető alá. A júni-us végéig kiadott lakásépítési engedélyek száma egyelőre az építési szándék töretlenségé-ről tanúskodik.

● **Akácra 90, a hársra 160 ezer forint a támogatás**

Az erdőt ma már telepíteni kell

Évtizedekig növekszik, de egy óra alatt kivágják. (Fotó: Somogyi Károlyné)

forint/hektár, egyéb kemény lombos 160 ezer forint/hek-tár (juharok, hársak, fekete dió, stb.). Ezek az egységá-rak általában évente válto-znak, részben követik az inf-lációt.

A kifizetés több részlet-ben történik! A teljes összeg-hez 3–6 év alatt juthatunk hozzá, az állomány fejlődé-sétől függően. Az egyes években az erdőtelepítés si-kerességét a körzeti erdőfel-ügyelő állapítja meg a mű-szaki átvételen. Erre általá-

ban augusztus-szeptember-ben kerül sor. A pénz átuta-lása november-decemberre esik.

Létezik úgynevezett „elő-leg” is, ami azt jelenti, hogy a telepítő az azévi költségve-tésének max. 50 százalékát már júliusban megkaphatja. Tehát az erdőtelepítésre egyelőre tényleges előleg nincs.

Nézzük meg, mibe is ke-rül egy hektár erdő telepíté-se! Úgy kalkulálhatunk, hogy a támogatás nagyjából

fedezi a költségeket, ame-lyek hektáronként durván 100 ezer forintot tesznek ki. A csemete ára fafajtától füg-gően 3–10 forint/darab (a ne-mesnyár dugványok ára ma-gasabb) – ez tehát hektáron-ként 30–50 ezer forintot je-lent. A gépi és kézi munka bére vidékenként változó, al-kudni lehet. Amennyiben sa-ját erőgépünk van, jóval ol-csőbb.

Így például három hektár akácok telepítésére ősszel nagyjából 200–250 ezer fo-

rintot kell költenünk, a többi költség évente elosztva jele-nik meg. A támogatás hektáronként 90 ezer forint – há-rom hektárra összesen 270 ezer forint. Ebből a követke-ző év végéig 126 ezer forin-t kaphatunk meg júliusi és decemberi részletekben. A fennmaradó 144 ezer forint-hoz a következő 2–3 évben juthatunk hozzá, ami évekre lebontva 63, 21 illetve 60 ezer forintot jelent. Érdekünk tehát, hogy erdőtelepítésünk minél hamarabb befejezhető állapotba kerüljön. Arany-szabály, hogy az erdőtelepi-tést egyszer kell megcsinálni, de akkor jól. Ne spóroljunk a csemétén, a talajelőkészíté-sen és az ápoláson! Nagyobb terület esetén feltétlenül egyszerre telepítsük be az egészet, lehet több részletben is. Annnyit telepítsünk, amennyit ápolni is tudunk!

– Az 1997. január 1-től ér-vényes új törvény úgy ren-delezik, hogy a telepített fa-állvány független korona-vetülete növekedésével ará-nyosan a földrésztlet határán belül maradjon, továbbá, hogy a faállomány a szoms-zédok ingatlan hasznosítását az indokolt mértéket megha-ladó módon ne korlátozza, il-letve ne veszélyeztesse.

– Védett természeti terüle-ten az erdőtelepítéshez a ter-mészetvédelmi hatóság hoz-zájárulása is szükséges.

– Úgy célszerű megállapo-dni, hogy a terv készítője vagy kivitelezője a későbbi-ekben az éves költségvetés

Szeptemberi adónaptár

● **DM/DV-információ**

15-én – Gyakorított áfa be-vallása, befizetése, vissza-igénylése. A kifizetők által le-vont személyi jövedelemadó előleg és adó befizetése.

10-én – Az adóhatóság jog-erős fizetési meghagyásának megfelelően a havonta kétszer fizetők társasági adó előlegé-nek befizetése.

12-én – A munkáltató által levont jövedelemadó előlegé-nek befizetése, magánszemély ádolőleg megfizetése.

15-én – A fogyasztási adó előlegének és az 1996. au-gusztusra megállapított nettó fogyasztási adó különbözeté-nek befizetése, illetve vissza-igénylése.

– 1996. augusztus hórá já-ró fogyasztói árkiegészítése, termelési árkiegészítés dotá-ció.

– Az útalap befizetett előle-ge és az augusztus hó tényle-ges kötelezettsége közötti kü-lönbözet befizetése.

20-án – Havi bevallásra kö-teleztettek előző havi adó és költségvetési támogatása, be-vallása.

– Előző havi gyakorított áfa bevallása, illetve visszaigény-lése.

– A játékadó augusztus hó-val összefüggő kötelezettségé-nek befizetése.

– Az augusztus havi mun-kabérből levont munkaadói járulék befizetése.

– Az augusztus hóval kap-csolatos elszámolások után munkaadói járulék befizetése.

– A külföldi szervezetek re-szére augusztus hónap teljesí-tett befizetések után levont adó befizetése.

28-án – Az adóhatóság jog-erős fizetési meghagyása alap-ján a havonta kétszer fizetők társasági adó előlegének befi-zetése.

– Fogyasztási adó szeptem-ber havi előlegének befizetése, illetve visszaigénylése.

– Útalap szeptember havi előlegének befizetése.

és elszámolást is készítse el.

– A telepítés befejezetté nyilvánításához szükséges, hogy a földrésztlet művelési ágának erdővé való földhiva-tali átvezetéséről igazolás és megvalósulási térkép álljon rendelkezésre.

– Az esetleges vadkár el-kerülése végett szükséges le-het az illetékes vadásztársá-ságot az erdőtelepítésről ajánlott levélben értesíteni és a vadkár megelőzésére fel-kérni.

– Az erdőtvény azokra az erdőtelepítésekre is vonat-kozik, amelyeket állami tá-mogatás igénybevétele nél-kül telepítettek!

– Az erdőtelepítésre vo-natkozó törvények és rende-letek megtalálhatók a Ma-gyar Közlöny 1995. évi 117. és az 1996. évi 53. számában.

Ne ijedjünk meg, a fentiek csak elsőre tűnnek bonyo-lultnak – ha jó tervezőt, kivi-telezőt választunk, nekünk már alig marad tennivalónk. Az érdeklődők bővebb felvi-lágosítást kaphatnak a Kecskeméti Erdőfelügyelőség Körzeti Felügyeleti Osztá-lyán Szeged, Föltámadás u. 29., tel.: 489-290, 490-295). Aki már ősszel vagy jövő ta-vasszal erdőt kíván telepíte-ni, ne késlekedjen, a tervet minél előbb készíttesse el és legkésőbb ez év október el-sejéig az Erdőfelügyelőség-hez juttassa el!

Losztván Csaba János
okl. erdőmérnök